

No Tolas Ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo Do Epeso

No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Tolas

Nyaw tolas ni Pablo dyirad tabo saw a manganohed a minyan do syodad a Epeso kan siraw idiidi saw a omdibon daw (1:1), as kan intolas ni Pablo nyaya do kayan naw a nabahod do Roma (3:1; 4:1; 6:20). Si Tikiko, tinoboy ni Pablo a nangyangay so nya tolas (6:21-22) a akmas tolas naw dyirad manganohed saw do Kolosas (Kol. 4:7-9) kan iyaw tolas naw di Pilemon.

Do dawri a chimpō, rakoh kan masisitaw nya syodad do probinsya a Asya. Dawriw yanan timplowaw a pangidaydayawan da so dyosa daw a si Artemis (Ara. 19:27-28). Ki do nakangayaw daw ni Pablo a nangasaba so Maganay a Dāmag so dadwa a katawen, myan saw nanganohed di Āpo Jesus (Ara. 19:1-20; 20:17). As no Epeso, ki nayparin a akmay sintro dan manganohed do probinsya a Asya.

Do dyaya tolas, no asa masisita a inbahey ni Pablo, ki iyaw plano no Dyos a raparapahen na tabo pinarswa, kan si Kristo danaw pinakaoho da (1:10). No pakatongpalan no nya, ki iyaw kasa no tawotawo no Dyos a maybibyay do chakey na a maynamot do kapachasa da di Kristo.

Inlawlawag ni Pablo maynamot do kasa no iglisya. As no chakey na batahen iglisya, ki iyabaw yanan mana bahay a patneken no tawotawo a pagdayawan das Dyos, an dya siraw tabo a manganohed di Kristo a yapod kaychowa pa a manda sichangori. No asa pangarig a inosar ni Pablo a mangipalpalawag a maynamot do iglisya, ki siraw tawotawo saw a manganohed, ki kayarig daw inawan ni Kristo, kan si Kristo iyaw pinakaoho da (1:22-23; 4:15-16). No asa pa a kayarig na, ki iyaw iglisya, ki akmay nobya, as si Kristo kabahay na anchi (5:25-32). Maiyarig paw tabo a manganohed do partis no asa bahay a patneken ni Āpo Dyos do pondasyon a bato, kan iyaw kasisitaan a panoli no pondasyon, ki si Kristo (2:20-21).

Nya kapachasa ta di Kristo, ki apabaw paytarkan Jodyo kan Dya-Jodyo, adipen kan āmo, ta machasa ta na do pamilya no Dyos. Nyaw naynamotan ni Pablo a nangitolas so maynamot do kosto a kabibyay dan maychakabahay, kamotdehan kan inyapwan da, kan siraw adipen kan āmo da.

Kapanawdyan na, intolas ni Pablo maynamot do kaitoroh no Dyos so sidong dyirad manganohed saw tan dyi sa abaken Satanas.

No Naychakarwan No Nya Tolas

Pakatoneng 1:1-2

No Kayayan Dan Manganohed Di Kristo 1:3–3:21

No Kabibyay No Manganohed Di Kristo 4:1–6:9

No Kaaywan No Manganohed Di Kristo 6:10-20

No Kapanawdyan Na 6:21-24

Pakatoneng

1 ¹Nyaya tolas, ki yapo dyaken a si Pablo a asa apostol ni Kristo Jesus a maynamot do keddeng ni Āpo Dyos.

Maytolas ako dyinyo a tawotawo no Dyos do Epeso^a a mapagtalkan do kapanganohed nyo di Kristo Jesus.

²Myan pakono dyinyo parabor kan kaydamnayan no kapangtokto a yapod Āpo Dyos a Āmang ta kan yapod Āpo Jeso-Kristo.

No Kabindisyon Dan Manganohed Maynamot Do Kapachasa Da Di Kristo

³Daydayāwen ta si Āpo Dyos a iyaw Āmangaya ni Āpo ta a Jeso-Kristo, ta tinorohan na yaten so tabo a naispiritwan a bindisyon a myan do hanyit a makaynamot do kapachasa tayad Kristo. ⁴Ta do kasakbay paw no nakaparswa no lobongaya, ki pinidi narana yaten no Dyos a mayparin a machasa di Kristo. Tan komwan, payparinen na yaten a tawotawo na a masantwan kan abanchiw pamagatosan na dyaten do salapen na. ⁵On, maynamot do adaw na, ki sigod dana inranta no Dyos a payparinen na yaten a anak na a maynamot do pinarinaw ni Jeso-Kristo. On, pinarinaw nyaya a maynamot ta nyaw chinasoyot na kan sigod a pinanggep na a parinen. ⁶Dawa, sichangori, madaydayaw si Āpo Dyos a maynamot do nya makaskasdaaw a parabor na a chinadadam na a intoroh dyaten a maynamot ta nachichasa ta do Anak naya a oyod nas chadaw.

⁷Ta makaynamot do rayaw ni Kristo a minoyog do nakadiman naw do kros, ki naisalakan ta na. No chakey na batahen, ki napakawan ta na do gatogatos ta a maynamot do maboslon a parabor no Dyos. ⁸Nya parabor, ki chinadadam na a intoroh dyaten kontodo sirib kan kapakaāwat tan mapatakan ta a maganay iyaw pinanggep naw dyaten. ⁹On, inpakatoneng na dyaten nya panggep na a naitayo a plano na do nakarahan a inkeddeng na a matongpal dana di Kristo. ¹⁰As nya danaw plano naw a

^a 1:1 Do kadwan saw a kaaadanan a manyoskripto, abaw chirin a “do Epeso.”

patayokahen nanchi do naikeddengaw a chimpo: Raparapahen nanchi a tabo pinarswa na a myan do hanyit kan do tana, as kan si Kristo danaw pinakaoho da tabo a abos pandan.

¹¹Tabo parinen no Dyos, ki parinen na sigon do sigodaw a pinanggep na kan chakey na. Komwan nakapidi na dyaten a mayparin a tawotawo na a maynamot do kapachichasa ta di Kristo, ta nawriw inkeddeng na do sakbay paw no nakaparswa na so lobongaya. ¹²Tan komwan, yamen a nanma a nanganohed di Kristo, ki idaydayaw namen si Apo Dyos a maynamot do makaskasdaawaya a parabor na dyamen.

¹³Masaw dyinyo a somnarono dyamen a nanganohed di Kristo. On, ki aran inyo, ki nairaman kamo na a machichasa di Kristo, ta do nakapangadngey nyowaw so oyod a iyaw Maganayaya a Dāmag a maynamot do kaisalakānan nyo, ki oyod a nanganohed kamo dya. Dawa, minarkaan naynyo no Dyos a dyira na do kaitoroh naw dyinyo so inkari naw a Ispirito Santo. ¹⁴Iyaw nyaya Ispirito, ki iyaw pangsigorādo so rawaten taw anchi a tabo a inkari no Dyos dyaten a tawotawo na. On, iya paw mangipanamna dyaten a mandan karawat tas kakomplito no nya kaisalakānan ta. Dawa, idaydayaw ta pakono si Apo Dyos a maynamot do makaskasdaawaya a parabor na dyaten.

No Dasal Ni Pablo

¹⁵As dawa, nyaw naynamotan na a nakayapo do nakadngey kwaw so kapanganohed nyo di Apo Jesus kan no rakohaya a kadaw nyo dyirad tabo tawotawo no Dyos, ¹⁶ki machipanda abaw kapagyamyaman ko do Dyos a maynamot dyinyo, kan nāw ko a omnakenakem dyinyo do kāda kapaydasal ko. ¹⁷On, nyaw pangdakdaw ko do Dyos a madaydayawaw a Amang ta kan Dyos ni Apo ta a si Jeso-Kristo a torohan naynyo so sirib kan kapakaawat nyo a yapo do Ispirito na tan maypaypangay paw katoneng nyo so maynamot dya. ¹⁸Paydaydasal ko paynyo tan masedangan pangtoktwan nyo tan matonngan nyo iyaw hahawen nyowaya a maynamot do nakatawag na dyinyo, as kan tan mapatakan nyo iyaw maboslonaw a bindisyon a kinapya na a para do tawotawo na. ¹⁹Asa pa, paydasal koynyoy tan matonngan nyo abwayas kapayngay so kabileg a panakabalin a myan dyaten a manganohed di Kristo. Iyaw nya panakabalin a somidosidong dyaten, ki iyaw panakabalin no Dyos a ²⁰naipaboya do nakapagongar naw si Kristo, as kan do nakapaydisna naw sya do makanawan naw do hanyit. ²¹Changori, dawriw pagtorayan ni Kristo, kan iyaw kapagtoray na, ki matortoray kan aran sino a magsaad so kinaāri, katoray, kinamanakabalin, mana kabileg.^b As iyaw āwag ni Kristo, ki iyaw kapapatgan do aran sino a myan so toray, as kan sichangori aba lang, an dya abos pandan.^c ²²No pinarin no Dyos, ki inpaitoray na di

^b 1:21 Kol. 1:16; 2:18. No chakey na batahen dya, ki siraw anghilis saw a myan so panakabalin kan toray. Roma 8:38; Epe. 2:2; 6:12; Heb. 1:5-14; 1 Ped. 3:22

Kristo tabo a naparswa, as kan tinongdo na a iyaw mangipangolo so iglisya a siraw tabwaw a manganohed dya.^d ²³Tan komwan, iya danaw pinakaoho ta a manganohed dya, as kan yaten, ki akmay pinakainawan na. Tan komwan, komplito a mabata asaw inawan. Aba polos pagkorāngan na a mangipangolo dyaten, ta iya, ki myan do tabo a mangapnopno so tabo a naparswa.^e

No Byay A Myan Di Kristo

2 ¹As inyo, do sakbay paw a nanganohed kamo di Kristo, ki naibidang kamo a nadiman do salapen no Dyos a maynamot do gatogatos nyo. ²Do dawri, naybibyay kamo a minononot do tabo a karahet no lobongaya, as kan tinongpal nyo pas Satanas a iyaw mangitorayaw siras marahet saw a ispirito do kademdemanaya, as kan iya paw mangig-igpet so pangtoktwan no tawotawo saw a dya manganohed do Dyos. ³No kaoyodan na, ki do kasakbayan paw no kapanganohed ta a tabo, ki akma ta siras machikontraw do Dyos, ta naybibyay ta a napnepnek do marahet saya a chalakam no inawan kan pinarin ta tabo chakeyaw no pangtoktwan ta. Dawa, maynamot do dyaya sigod a kayayan ta, naikeddeng ta na a madosa a mangdidiw so soli no Dyos a akma siras dyi pa saw a manganohed.

⁴Ki aran komwan, maboslon kāsisyen no Dyos dyaten, as kan taywaraw kadaw na dyaten. ⁵Ta aran naibidang ta na nadiman a maynamot do gatogatos ta, ki maynamot do nakapagongaraya ni Kristo, ki inrāman na yaten tan myan bayo a byay ta a abos pandan. On, naisalakan ta na a makaynamot lang do parabor no Dyos.^f ⁶Ta makaynamot do nakapachasa ta na di Kristo Jesus, inrāman no Dyos yaten do nakapagongar ni Kristo a machipagtoray dya do hanyit. ⁷Pinarin ni Āpo Dyos nyaya tan ipaboya na a abos pandan iyaw abwayas rokod a parabor na kan adaw na a machikchikneb dyaten a maynamot do kapachichasa ta di Kristo Jesus ⁸Ta maynamot do parabor no Dyos, maisalakan ta an manganohed ta, as kan yapo aba do mismo a inawan ta, an dya sāgot no Dyos. ⁹On, yapo aba do bokod ta a kaparin nyaya kaisalakānan tan abo iyaw maparin ta a pagpangas. ¹⁰Ta si Āpo Dyos a mismo nangpabayo so byay ta a maynamot do nakapachichasa ta nad Kristo Jesus. Tan komwan, pinayparin na yaten a mamarin so maganay a iyaw sigodaw a insagāna na a parinen ta.

No Kapachasa Ta Nad Kristo

¹¹As inyo a nayanak a Dya-Jodyo, ki kanaknakmen nyo an āngo kayayan nyo do kachwaw. Ta inoyaw daynyo no Jodyo saw do katawag daw dyinyo so “dya nakogit,” ta iniktokto da a sira lang tawo no Dyos

© 1:21 Pilp. 2:9-11; Heb. 1:4; 1 Ped. 3:22 ^d 1:22 Epe. 5:23-24; Kol. 1:18 ^e 1:23 Yaten namatayoka si Kristo, ta yaten pinakainawan ni Kristo a mamatayoka so tarabako na. Kol. 1:17-18, 24 ^f 2:5 Ara. 15:11; Roma 3:24; 5:15; Epe. 2:8-9

a maynamot do nakapagkogit da. Ki no kaoyodan na, no chakey na batahen kogit, ki iyaw pariparinewaw no tawo do mismo a inawan da. ¹²Kanaknakmen nyo a do dawri a chimpo, ki oyod a naybibyay kamo a aba polos kapatak nyo so maynamot di Kristo. Naikeddeng kamo a gan-ganaet dyirad napidi saw a tawotawo no Dyos do Israel,^g kan nairamraman kamo aba do kari no Dyos dyirad tawotawo naw a pinongosan no tolag naw dyira.^h Dawa, naybibyay kamo do lobongaya a abos namnamaⁱ kan abo polos so kapatak a maynamot do Dyos.

¹³Ki sichangori, maynamot do nakapachasa nyo di Kristo Jesus, inyo a mabawa do kapatak so Dyos do kachwaw, ki napachisngen kamo do Dyos a maynamot do rayaw ni Kristo a minoyog do nakadiman naw do kros. ¹⁴Ta si Kristo, ki iyaw mismo a napaychachapya dyaten a Jodyo kan Dya-Jodyo a maynamot do nakapayparin na dyaten a asa dana kapamilya. On, maynamot ta intoroh naw byay na a nadiman, pinakaro naw naynamotanaw no kapaysin-ipsok a nangbalat do payawan ta.^j

¹⁵Maynamot do nakaiparawat ni Kristo so byay na do nakadiman naw do kros, pinodpod naw nonyit no linteg a nangpongos so tabo a dadakay a ononotan Jodyo. Tan komwan, maynamot do kapachichasa ta di Kristo, yaten a Jodyo kan Dya-Jodyo, ki pinayparin narana yaten a asa bayo a pamilya do salapen na tan mapaychapya ta na. ¹⁶On, maynamot do nakadiman naw do kros, inopas naw kapaysin-iipsok taw, as kan kinasa narana yaten a inkapya do Dyos. ¹⁷Nyaw nangayan na do lobongaya a nangipakatoneng dyinyo a Dya-Jodyo a mabata a mabawa do Dyos kan yamen a Jodyo a naibidang a masngen do Dyos so Maganay a Dāmag a maynamot do kapachikapya ta na a tabo do Dyos. ¹⁸Dawa, maynamot do pinarinaya ni Kristo, yaten a Jodyo mana Dya-Jodyo, ki maparin ta naw maypasngen do Dyos a Āmang ta a tabo a maynamot ta malit ta na a yanan Ispirito na.

¹⁹Dawa, inyo a Dya-Jodyo, ki gan-ganaet kamo paba. Naibidang kamo paba istranghiro do Dyos, basbāli a nachirapa kamo na dyamen a nayparin dana a tawotawo no Dyos, as kan naibidang kamo na do masinged a pamilya na. ²⁰Sichangori, yaten a manganohed di Kristo, ki akma ta naw bahay a patneken ni Āpo Dyos do pondasyon a bato, as kan iyaw nya

^g 2:12 Eks. 12:48 ^h 2:12 No nya tolag, ki asā, ki akmay aro, ta naitolag da Abraham, Isaak, kan Jakob, kan do kadwan pa (Gen. 17:7-8; 26:1-5; 28:10-17; Jer. 24:7; 30:22; 2 Kor. 6:16-18; Pal. 21:3). Iyaw nya tolag ni Āpo Dyos dyira, ki iyaw nangpongos so abos pandan a kari na a kapachisit na dyirad tawotawo na a naibasar do kaisalākan a myan di Kristo (Jn. 15:13-15; Sant. 2:23). ⁱ 2:12 Roma 5:3-5; Epe. 1:18; 1 Tes. 4:13 ^j 2:14 Do atataw no Timplo dan Jodyo, ki myan pinakaahad na a mapaytarek so Jodyo kan Dya-Jodyo. Kogit paw asa napaytarek dyira. Gen. 17:12-14

a pondasyon a bato, ki si Kristo.^k Siraw pareparey ta saya, ki siraw no apostolis saya kan siraw propita saw ni Apo Dyos. ²¹On, maynamot di Kristo, ki rangopen kan pahnyihen no Dyos nyaya bahay, as kan payparinen na asa mayit kan masantwan a timplo a pakaidaydayawan ni Kristo. ²²Sichangori, aran inyo a Dya-Jodyo, maynamot do nakapachichasa nyo na di Kristo, ki inkama naynyo no Dyos a tarikayo na. On, nairaman kamo na dyamen a tabo a manganohed a pariparinen ni Kristo Jesus a pagyanan no Dyos a myan dana dyaten a maynamot do Ispirito na.

Si Pablo Tobotobyen No Dyos Dyirad Dya-Jodyo

3 ¹Dawa, maynamot do tabo dyaya, yaken a si Pablo a asa nabahod a maynamot do kapagsirbi kwaya di Kristo Jesus a para do kaganayan nyo a Dya-Jodyo, ki nāw koynyo a paydaydasal. ²Ibahey ko nyaya dyinyo a maynamot ta sigorādo ko na a napatakan nyo a si Apo Dyos a mismo nanoroh dyaken so nyaya masisita a tarabako a iyaw kapangipakatoneng ko so parabor na dyinyo a Dya-Jodyo. ³On, inpakatoneng no Dyos dyaken nya malimed a plano na, as kan nyaw naynamotan ko a nangilawlawag syas dekey do dyaya a tolas ko. ⁴As an kaganayen nyo a basāen intolas kwaya, mapatakan nyo an maypāngo nakapakaawat ko so palimedaya a maynamot di Kristo. ⁵Ta do nakarahan, inpakatoneng aba no Dyos dyirad tawotawo nyaya a plano na. Ki sichangori, inpaipakatoneng naw planwaya a maynamot do Ispirito Santo dyirad pinidi na saw a apostolis na kan siraw propitaw. ⁶As no chakey na batahen palimedaya a inpakatoneng na, ki nyaya: Inyo a Dya-Jodyo, maynamot do nakapanganohed nyo do Maganay a Dāmag, ki aran inyo, ki nairaman kamo na do bindisyon saya a itoroh no Dyos dyirad Jodyo saw. On, naibidang kamo na dyirad manganohed saya a pinakainawan ni Kristo Jesus, as kan maynamot do nakapachasa nyo dya, machibinglay kamo na do karyaw ni Apo Dyos.

⁷An maynamot dyaken, ki oyod a inpaboya ni Apo Dyos parabor na dyaken. Ta maynamot do panakabalin na, ki pinayparin na yaken a asa a tobotoboyen na a mangikasaba so Maganayaya a Dāmag. ⁸Ta aran asa ako a naibidang a kabobodisan so toray dyirad tabo tawotawo na, ki alit na inparabor na dyaken nya rebbeng a mangikasaba dyirad Dya-Jodyo so dyi saya matokod a bindisyon a myan di Kristo. ⁹Tinoboy na pa yaken tan mailawlawag ko do tabo tawotawo an maypāngo iyaw no kaipatongpal na so naitayowaw a plano na. On, naipakatoneng abaw nyaya do nakarahan, ta no Dyos a namarswa so tabo, ki inlimed na pa. ¹⁰Ki sichangori, maynamot dyaten a manganohed di Kristo a iglisyā na, ki matonngan danchi no mangitoray saw dyirad anghil saw kan

^k 2:20 Sal. 118:22; Isa. 28:16; 1 Ped. 2:6-7

aran sino a myan so panakabalin do kademdeman iyaw kakomplito no kasirib no Dyos. ¹¹Pinarin Āpo Dyos nyaya a maitonos do sigodaw a inplano na a polos a dya mabdibdis a inpatongpal na maynamot di Kristo Jesus a Āpo ta. ¹²As dawa, maynamot do kapachasa taya dya kan maynamot do kapanganohed taya dya, mabābang ta paba a maypasngen do Dyos do kapaydaydasal ta dya, ta masigorādo a adngeyen na yaten. ¹³Dawa, no akdawen ko dyinyo, ki maopay kamo aba maynamot ta inyo paynamotan no kalidyatan kwaya, ta kaganayan nyo naporin saya dyaken.

No Dasal Ni Pablo Dyirad Taga Epeso Saw

¹⁴Dawa, do kanakem kwaw so tabo nyaya a bindisyon na dyaten, ki nyaw paynamotan na a maydogod ako do salapen Āmang tad hanyit, ¹⁵ta iya, ki Āmang dan tabo a inabnek na a anak do hanyit kan yaten a myan pa do tanaya sichangori. ¹⁶On, paydasal koynyo tan sigon do dya matokod a bileg kan tan-ok na, ki patoreden no Ispirito Santo aktokto nyo. ¹⁷Ta an maynamot do kapanganohed nyo dya, ki nāw dana myan dyinyo si Kristo. On, paydasal ko pa inyo tan omyamot kamo do adaw nyo do Dyos kan do katakatayisa dyinyo. ¹⁸Tan komwan, machiyengay kamonchi dyirad tabo tawotawo no Dyos a matorohan so marahem a kapakaāwat an maypāngo kawbong kan kanaro, katohos kan karahem no adaw ni Kristo dyaten. ¹⁹On, maydasal ako tan maypaypangay pakono kapakaāwat nyo so maynamot do dyaya adaw ni Kristo a aran dyi ta pa maawātan a tabo sichangori, tan maknekneb danaw aktokto nyo kan posposo nyo do Dyos sigon do tabo a chakey na dyinyo.

²⁰Madaydayaw pakono si Āpo Dyos, ta maynamot do panakabalinaya no Ispirito Santo a maytayarabako dyaten, ki makaparin Dyos so arwaro pa kan tabo a akdawen ta mana arapaapen ta. ²¹On, yaten a tabo a naibidang dana tawotawo no Dyos, yaten dana pakono pakaidayawan Āpo Dyos a abos pandan a akmas Kristo a pakaidayawan na. Amen!

No Kasa Ta Na Di Kristo (Roma 12:1-21; 1 Kor. 12:1-31)

4 ¹Dawa, yaken a asa nabahod a makaynamot do kapagsirbi kwaya di Āpo ta, ki pachikakaāsi ko dyinyo a maybibyay kamo pakono a machitonos do chakeyaw no Dyos a nanawagan na dyinyo. ²Machita a oyod a mapakombaba kamo kan masingpet kamo, as kan panarohen nyo pakono kaānos nyo kan kaibtor nyo do kapayngay nyo a tawo a maynamot do adaw nyo dyira. ³Parinen nyo mandan maparin nyo a mapahnyi so kapagtotonos nyo a iyaw intoroh no Ispirito Santo dyinyo tan dya mabitos kapyā a napaytatanong dyinyo.^l ⁴Yaten a manganohed, ki mayarig ta na do asa lang a inawan, as kan asa lang a Ispirito myan dyaten, as kan asa lang namnama ta a maynamot

^l 4:3 1 Kor. 14:33; Pilp. 4:7; Kol. 3:15; 2 Tes. 3:16; 2 Tim. 2:22

ta si Āpo Dyos a mismo nanawag dyaten. ⁵Myan asa lang a Āpo ta kan asaw anohdan ta, as kan asa lang no naynamotan no nakabonyag ta. ⁶Asa lang a Dyos a Āmang ta a tabo a manganohed di Kristo. Iya, ki katotohosan, kan iya paw mangipangolo do tabo. Ipaipatongpal naw tabo inkeddeng naw dyaten, as kan iya paw omyan dyaten a tabo.

⁷Ki natorohan katakatayisa dyaten so matatarek a sāgot a naispiritwan a kasiriban sigon do chakeyaw ni Kristo a itoroh dyaten. ⁸Komwan inpatolasaw no Dyos do Masantwan a Tolas a kāna,

“Do nakapaypatohos naw do hanyit, aro saw nabahod a inyonot na.

Do dawri, rinawat naw pangrigalo naw dyirad tawotawo na.”^m

⁹Changori, iktokto ta pa an āngo chakey a batahen no nyaya a kāna, “Nakapaypatohos naw a naybidi do hanyit.” No chakey na batahen, ki iyaw nanma gominchin a yapod katotohosan kan kominwan do kabobodisanaw a yanan.ⁿ ¹⁰Iyaw gominchinaya, ki si Kristo, as kan iya paw naybidyaw do katotohosan a hanyit. Nyaw naynamotanaya apnopnohen naw tabo a naparswa so bindisyon na. ¹¹On, si Kristo iyaw nanorohaya so naispiritwan a kasiriban do tawotawo na. No kadwan, tinongdo na sa a nayparin a apostolis. As siraw kadwan saw, ki propita sa. As siraw kadwan saw, pinidi na sa a mangaskasaba so Maganay a Dāmag. No kadwan, ki inparebbeng na dyiraw mangay-aywan kan mangnanawo dyirad manganohed saw. ¹²Pinarin naw nyaya tan ipaisagāna na sa dyirad tabo tawotawo no Dyos do bokbokod da a kapagsirbi dya kan do kapayngay da a manganohed. No pagtongpalan na, ki tan maypahnyi no kapanganohed dan manganohed a pinakainawan Kristo. ¹³Tan komwan, ki masa ta nanchi do kapanganohed kan kapakatoneng ta so Anak no Dyos. On, do dawrinchi, ki kayarigan taw natwan dana a tawo do kapanganohed, as kan maybibiyay ta nanchi a akmas Kristo a abo polos so pagkorangan. ¹⁴Ta an komwan, akma ta pabaw adedekey a masonong a mapasiwal do oyod, mana akma ta pabaw abang a pasalsaltaen kan pasoysoysoyen no magbalbaliw a salawsaw. On, maganay an dyi ta maallilaw do kapangnanawo dan masisikap saw. Ta an sira, ki maganay sa manala tan otapan daw tawotawo do bayatawaw a inanawo da. ¹⁵Amnan yaten a manganohed, nawriw chirinen taw oyod kan mapakepkepan so adaw. Ta an komwan, ki maypaypapasnek kapanganohed ta kan maybibiyay ta na a akmas nakapaybibiyaw ni Kristo a pinakaoho ta. ¹⁶On, akma taw asa inawan, kan si Kristo danaw oho ta. No inawan, ki myan saw matatarek a partis na, as kan nachitapang sa do nairantaw a pachisooan da a para do kaganayan da a tabo. An tongpalen no katakatayisaw rebbengen na,

^m 4:8 Sal. 68:18; Mt. 27:51-53 ⁿ 4:9 Ara. 2:31; 1 Ped. 3:19

maypasalon-at kan maypayit intīro a inawan, as kan maysinsisidong sa a maysinpaparakoh. On, ta madidiw no kāda asa dyiraw no adaw a myan do katakatayisa dyira.

No Bayo A Byay A Myan Di Kristo

¹⁷Sichangori, maynamot ta si Āpo tistigo ko, ballaāgan koynyo a maybibyay kamo paba a akmas kabibyay daya no dyaya manganohed, ta abaw sinpaspangan kapangtokto da. ¹⁸On, masari danaw kapakaāwat da, as kan aba dyiraw bayowaw a byay a yapod Dyos a maynamot ta aba polos makapatak dyira so oyod maynamot ta oltimo danas kakolahet kapangdidiw da,^o ¹⁹kan abaw sinpaspangan aktokto da. Nachikneb dana dyiraw no chasaraw daya makasnesnek kan makabābaba a kaparin da, kan mapenpen pa saba.

²⁰Amnan inyo, komwan abaw nanawo nyo a maynamot di Kristo. ²¹Ta iyaw kaoyodan na, do nakapanganohed nyo dya, ki oyod a nadngey nyo naw Maganayaya a Dāmag a maynamot dya, as kan nananawo nyo na a maynamot do oyod a nanawo a yapod dya. ²²As dawa, paksyaten nyo na saw adan saya a dadakay nyo a iyaw napawnotaya do sigod a kabibyay nyo. Ta siraw nyayaw makababa a kalikāgom nyo do nakarahan a bata nyo a maganay, ki tod daynyo a inallilaw. Akma kamo inahta no marahet saya a kalikāgom nyo. ²³Sichangori, machita nyo mapabayso so tābo katawo nyo kan tābo pangtoktwan nyo.^p ²⁴Nawri pakono machita ilaylay nyo bayo a katawo nyo a iyaw inrantaw no Dyos a ipalaylay dyaten a akmas dadakay naw a oyod a masingpet kan masantwan.

²⁵Dawa, sichangori, maysinbabayataw ta paba, basbāli a nawri dana pakono ibahey taw oyod do katakatayisa dyaten maynamot ta masa ta na di Kristo. ²⁶An makasoli kamo, igpet nyo inawan nyo tan dyi kamo a makagatos.^q Ipalōbos nyo aba mahpan kamo a makasoli. ²⁷Magannad kamo ah! Paglipyasen nyo abaw angang nyo tan abo oras ni Satanas a mangemkem dyinyo. ²⁸An myan sa dyinyo manakanakawaw, ki isardeng darana pakono. Osaren da pakono kakamay daw a maytarabako so chabyay da, as kan tan myan paw maisidong da dyirad makachitaw. ²⁹Maychirin kamo aba so malapos mana marahet. Nawri sa lang chirinen nyo makapaganay kan makahwahok sigon do machita daw no omadngey dyinyo tan masidongan sa a maynamot dyinyo. ³⁰Pagmamayohen nyo abaw Ispirito Santo, ta iyaw pakaboyan a dyira naynyo ni Āpo Dyos, as iyaw kanāw naya dyaten mangipaneknek so itwaw anchi a araw a kapangwayawaya no Dyos. ³¹As dawa, tadyichokodan nyo na tabo saw kaynyinayan pangtoktwan nyo, kapangipsok, kan kaisoli nyo dyirad kapayngay nyo a tawo. Maysin-aagay kamo aba kan maysinpaparahet

^o 4:18 Roma 1:18-32 ^p 4:23 Roma 12:2 ^q 4:26 Sal. 4:4

kamo paba, kan pakarohen nyo a tabo marahet saw a panggep nyo dyirad kapangay nyo a tawo.^r ³²No kosto a parinen nyo, ki parinen nyo maganay do katakatayisa dyinyo, as kan maysinchachāsi kamo. Masaw a maysinpapakawan kamo a akmas nakapakawan no Dyos dyinyo a maynamot di Kristo.^s

No Kapaybibyay Do Soho

5 ¹Sichangori, maynamot ta inbidang naynyo no Dyos a mapateg a anak na, iya dana pakono toladen nyo do tabo kabibyay nyo. ²On, maybibyay kamo a maysin-aadaw a akmas nakadawaya ni Kristo dyaten do nakaitoroh naw so byay na a maynamot dyaten. Ta an maynamot dya, ki taywara a chinahwahok no Dyos a akmay mabanglo a dāton a naiparawat do salapen na.

³Dawa, sichangori, maynamot ta tawotawo narana inyo no Dyos, dyi nyo pakono a simsiman nya saya a marahet a kaparin nyo a akmas kapaychakatekateh a machoknod, malapos a kaparin mana kapayagom.^t Ta siraw nyaya kaparin, ki dyi sa pakono a maparin dyirad tawotawo saw no Dyos. ⁴Asa pa, do kapachisarsarita nyo, dyi kamo pakono a maychirin so malapos mana abos sirsirbi a kapaychirin kan siraw malapos saw a sisyabak. Ta siraw akma syay a chirin, ki makwan an myan sa dyinyo, basbāli a nawri pakono parinen nyo kapagyaman nyo do Dyos. ⁵Naknakmen nyo nyaya, ta oyod: Iyaw no pagtorayan no Dyos kan si Kristo, ki maitoroh aba polos dyirad maychakatekateh a machoknod kan siraw malaposaw so dadakay, as kan siraw maagom saw. On, no kapayagom, ki asa klasi a kapagdaydayaw do didyosen. Ta siraw maagom, ki chadachadaw daw myan saya do lobongaya kan iyaw kapangahwahokaw do Dyos.

⁶Maallilaw kamo aba dyirad mangibaheyaw a marahet sabaw nya saya a kaparin, ta maybayataw sa, as kan dosāen na sa ni Āpo Dyos siraw dyaw a magtongpal dya a mamarin so akma syay. ⁷Dawa, machirayarayay kamo aba dyirad akma siras syay a tawotawo. ⁸Ta do nakarahan, maybibyay kamo do kasarisyayan, ta chapatak nyo abas Āpo Dyos. Ki sichangori, maynamot ta nayparin kamo na tawotawo no Dyos, myan kamo na do sedang. As dawa, maybibyay kamo na pakono a akmas tawotawo saw do kasedangan a makapatak so chakeyaw no Dyos. ⁹Ta no tawowaw a myan do sedang, ki may-asi so tabo a kita no maganay, kinalinteg, kan oyod. ¹⁰Dawa, ipasnek nyo pakono machinanawo so makahwahokaw di Āpo.^u ¹¹Tadyichokodan nyo saw marahet saya a abos sinpaspangan a kaparin no tawotawo saw a myan pa do kasarisyayan, basbāli a ikarigatan nyo mamarin so maganay tan panyibaya daw

^r 4:31 Kol. 3:8 ^s 4:32 Kol. 3:12-13 ^t 5:3 Kol. 3:5 ^u 5:10 Roma 12:2

marahetaw a pinarin da. ¹²Ta taywara makasnesnek a aran tod mo lang a isaritaw parinen daw do malimed. ¹³Ta anchan maiparang dana do sedang tabo no makasnesnek saya a pariparinen da, ki dawri dananchiw malawag a kaboyan so marahet saya a dadakay da. ¹⁴Ta tabonchi a maiparang, ki masedangan sanchi. Akmas myanaw a naitolas do kanta a k̄ana,

“Imo a nakaycheh, mayokay ka na. On, maybangon ka a yapo do kadimananaya a yanan mo tan sedangan ni Kristo aktokto mo.”

¹⁵As dawa, magannad kamo do t̄abo kabibiyay nyo. On, maybibiyay kamo paba a masalanga, an dyi dana asa masirib! ¹⁶Parinen nyo tabo a maparin nyo a mamarin so maganay, ta chapatak nyo na a marahet dana saw nyaya araw. ¹⁷Paychabobohen nyo abaw arang nyo, basb̄ali a iktokto nyo pakono a maganay an āngo chakeyaw no Dyos dyinyo.

¹⁸As maybobok kamo paba, ta nyaw pakayapwan nyo a mamarin so makab̄ababa saya a pariparinen nyo a mapawnot dyinyo do pakararayawan nyo, basb̄ali a mapno kamo pakono do Ispirito Santo tan iya danaw mangigpet dyinyo. ¹⁹N̄aw nyo pakono a ipanakenakem do katakatayisa dyinyo no naitolas saw a kanta a yapod Salmo a pakaidayawan no Dyos. Magkanta kamo pakono so matatarek saw a pagdaydayaw do Dyos kan siraw kanta saw a intoroh dyinyo no Ispirito Santo. On, kantaan nyos Āpo Dyos a yapod makatayrahem a aktokto nyo.^w ²⁰Pirmi kamo pakono a magyamyaman do Dyos a Āmang ta do tabo a kayayan nyo a maynamot do kapachasa nyo naya di Āpo Jeso-Kristo. ²¹Maysinpapaitoray kamo, ta nawriw pakaboyan so kayan anyib nyo di Kristo.

No Machita Parinen Maychabahay

(1 Kor. 7:1-5; Kol. 3:18-19; Tito 2:3-5; 1 Ped. 3:1-7)

²²Inyo a mababakes, mapaitoray kamo pakono dyirad kabahay nyo, ta nawriw chakey ni Āpo a parinen nyo. ²³Ta no mahakay, ki iyaw pinakaoho no baket naw a akma si Kristo a mangipangolo so iglisya a pinakainawan na.^x Ta iya, ki intoroh naw byay na a pangisalakan siras manganohedaw dya. ²⁴As dawa, inyo a mababakes, machita paitoray kamo pakono do kabahay nyo do tabo a akmas kapaitoray no iglisya di Kristo.

²⁵Ki inyo a mahahakay, ipaboya nyo adaw nyo dyirad kabahay nyo saw a akmas kadawaw ni Kristo dyaten a manganohed a iglisya na. Ta no pinarin na, ki intoroh naw byay na a maynamot dyaten. ²⁶On, pinarin

^v 5:14 An maynamot do nya panyinyirin, no batahen dan kadwan, ki yapod Isa. 26:19 mana 60:1. As no batahen kadwan, ki yapod asa kanta dan Jodyo. Isa. 51:17; Roma 13:11
^w 5:19 Kol. 3:16 ^x 5:23 Epe. 1:22; Kol. 1:18

naw nyaya tan payparinen na yaten a iglisya na a masantwan do salapen no Dyos. Ta naibidang ta na a nadalosan do salapen no Dyos a maynamot do nakapanganohed taw do chirin na kan do nakapagpabonyag taw do ranom. ²⁷Pinarin naw nyaya tan komwan, pagsagānaen na yaten a manganohed a sidadalos^y kan abos mancha mana pakadilawan mana aran āngo pagkorangan do salapen na. On, pagsagānaen na yaten a manganohed a masantwan kan aba polos pakapilawan ta. ²⁸As dawa, machita chadaw no mahakay kabahay na a akmas kadaw nas inawan na. Ta no madaw so baket na, bāli inawan naranaw chinadaw naw. ²⁹Ta aryoriw tawo a mangipsok so mismo na inawan? Aba, basbāli a pakanen na kan aywanan na a akmas kaaywanaw ni Kristo dyaten a manganohed dya ³⁰Ta aran sino a manganohed, ki nairaman dana do inawan Kristo. ³¹Natongpal danaw naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna,

“Nyaw paynamotan na karwan mahakay āmang kan ānang na an machikabahay. Tan komwan, komplito kapayrapa da kan baket na, as kan sira dadwa, ki mayparin dana sa asa bayo a pamilya.”^z

³²Marahem sawen chakey na batahen nyaya. Sigon do naitayowaya a minsahi na, yaten a iglisya na, ki pinakainawan dana yaten ni Kristo. ³³Ki aran komwan, myan paw chakey na batahen dyinyo a naychabahay. Kāda mahakay, ki machita a chadaw na pakono baket na a akmas kadaw nas inawan na. As kāda mabakes, ki machita anyiben na pakono lakay na.

No Rebbengen Kamotdehan Kan Inyaynyapwan (*Prob. 6:20; Kol. 3:20-21*)

6 ¹Inyo a kamotdehan, naiparebbeng dyinyo a yapod Āpo a anohdan nyo saw inyapwan nyo, ta nawriw malinteg kan kosto a parinen nyo a manganohed di Āpo. ²Ta inpaitolas ni Āpo Dyos do Masantwanaw a Tolas a kāna, “Dayāwen mo si āmang mo kan si ānang mo.” Iyaw nyaya a bilin, ki iyaw nyaw nanoma a napawnotan so kari. ³As no karyaya, ki iyaw nya: “Tongpalen mo sa tan matorohan kas bindisyon a iyaw maganay kan manaro a kabyay mo do tanaya.”^a

⁴Ki inyo a inyapwan, ki pasolyen nyo sabaw kamotdehan nyo, basbāli a siaannad kamo a mangnanawo dyira a maybibyay a asa manganohed a managtongpal do chirinaw ni Āpo.

Siraw Adipen Kan Siraw Āmo Da (*Kol. 3:22–4:1; Tito 2:9-10; 1 Ped. 2:18-20*)

⁵As inyo a adipen, anohdan nyo saw āmo nyo saw do tanaya, as kan ipaboya nyo kapasnek nyo a mapawnotan so anyib kan dāyaw. On,

^y 5:27 Pal. 19:7-8; 21:2, 9 ^z 5:31 Gen. 2:24; Mt. 19:5 ^a 6:3 Eks. 20:12; Deot. 5:16

tongpalen nyo bilbilin da saw a abo kapaginsisingpet a akmay si Kristo pagsirbyan nyo. ⁶Nawri aba lang kapaytarabako nyo so pakahwahokan da an chichiban daynyo, basbali a ipasnek nyo kapaytarabako nyo dyira a maynamot ta naibidang kamo na a adipen ni Kristo, as kan maynamot ta mamarin kamo so pagayatan no Dyos a yapod makatayrahem a kapangtokto nyo. ⁷On, parinen nyo a siraragsak tarabako nyo saw a akmay si Kristo pagsirsirbyan nyo kan tawo aba. ⁸Ta kanakmen nyo pakono nyaya: Iyaw Apo taya, ki gon-gonaan naw katakatayisa a aran adipen mana siwayawaya sigon do maganay saw a pinarin na.

⁹As inyo a amo, parinen nyo pakono maganay dyirad adipen nyo saya, as kan aryan nyo na sa amomohen. Ta kanakmen nyo a inyo kan siraw magsirsirbi saya dyinyo, ki asaw Apo a atbayen nyo do hanyit, as kan abaw itatarek na.^b

No Osaren A Pachisalap Do Marahet

¹⁰Kapanawdyan na, do tabo kabibyay nyo, ki naw nyo pakono a tenekan mabilegaya a panakabalin ni Apo Jesus tan maypaypahnyi kamo do kapanganohed nyo dya. ¹¹Osaren nyo a tabo sarapa a intoroh dyinyo no Dyos tan maparin nyo mayteneke a machikontra do tabo pangasdok ni Satanas. ¹²Ta nawri sabaw kalaban taw kapayngay ta saya a myan so inawan kan raya, an dya siraw marahet saya ispirito a mangitoray mana siraw myanaw so panakabalin. On, kontraen ta saw apohen saw no anyito do lobongaya mana do kademdemanaya a siraw mangitoray saya siras tawotawo saya a myan pa do kasarisaryan.^c ¹³Dawa, nya pakono paynamotan na a osaren nyo komplito a sarapa a intoroh dyinyo ni Apo Dyos tan maparin nyo do aran ango a oras mayteneke a naw nyo a somalap do marahet saya a kabosor ta. As an tayoka danaw kapachilaban nyo, ki myan kam pa siteteneke.

¹⁴Dawa, sisasagana kamo pakono. Nawri pakono pirmi a ibahey kan iktokto nyo oyod, ta nawriw akmay pinakasintorong nyo.^d As pirmi kamo pakono a mamarin so kosto, ta iyaw nyaya kinalinteg, ki pinakasarapa no barokong nyo. ¹⁵As iyaw pinakasapatos nyo, ki iyaw kasisasagana nyo pakono a mangay a mangikasaba so Maganay a Damag a maynamot do kapaychapyo no Dyos kan tawo.^e ¹⁶Naw nyo pakono a mangig-igpet so kapanganohed nyo a pinakasarapa nyo tan masarapa nyo saw omapoy saya a pana ni Satanas a ipana na dyinyo. ¹⁷As iyaw pinakatabahos nyo, ki iyaw kanaw nyo pakono a mangiktokto so maynamot do kaisalakan

^b 6:9 Ara. 10:34; Roma 2:11; 1 Ped. 1:17 ^c 6:12 Roma 8:38; Epe. 1:21 ^d 6:14 Iyaw sintorong no soldado a Romano, ki masirbi dyira a pamadpet so kayomkomen daw a imara da tan dya mangbalat do kapachigobat da. Sigon do inyarig ni Pablo, no oyod, ki iya pakono mapadpedpet dyaten. Eks. 12:11; Isa. 11:5; Jer. 13:1-11 ^e 6:15 Isa. 52:7

nyo di Kristo.^f As iyaw chirinaya ni Āpo Dyos a ipanakenakem na dyinyo no Ispirito Santo, ki iya dana pakono pinakaispada nyo.^g ¹⁸Do kaosar nyo siras nya, ki nāw nyo pakono a maydaydasal a mangdakdaw do Dyos so kasidong na dyinyo sigon do kainanawowaw dyinyo no Ispirito Santo. On, makaridam kamo pakono a maydaydasal do aran āngo a kayayan nyo, as kan pirmi nyo sa pangdakdaw tawotawo saw no Dyos.^h ¹⁹Ki aran yaken, paydaydasal nyo pa yaken ah! On, mangdakdaw kamo pakono do Dyos tan itoroh na dyaken kosto a chirin kan katored ko a mangibahebahey so maynamot do nailimedaya do Maganayaya a Dāmag. ²⁰Ta maynamot do dyaya a dāmag, ki tinoboy na yaken ni Kristo tan yaken danaw pinakadangoy na, kan nya paw naynamotan kwaya a myan a naposasan do bahodanaya. Dawa, paydaydasal nyo pa yaken tan pirmi ako a matored a mangipakatoneng so maynamot di Kristo, ta nawriw maiparbeng a parinen ko.

No Kapanawdyan A Pakatoneng

²¹Ki tan matonngan nyo a maynamot do kayayan kwaya dya kan iyaw napanariparin saya dyaken, ki si Tikikoⁱ anchiw makatoneng a mangilawlawag dyinyo. Ta an maynamot dya, ki asa mapateg a kakteh do kapanganohed kan asa matalek a tobotoboyen no Dyos. ²²On, nyayaw paynamotan na a tinoboy ko dyinyo tan mapatakan nyo kayayan namenaya dya kan tan ahwahoken naynyo tan dyi nyo na yamen a chabakel.

²³Kakakteh ko di Kristo, si Āpo Dyos a Āmang ta kan si Āpo Jeso-Kristo manoroh pakono dyinyo so kapyra kan adaw do katakatayisa dyinyo a maynamot do kapanganohed nyowaya dya. ²⁴Myan pakono parabor no Dyos dyirad tabo a dya machipandas kadaw di Āpo ta a si Jeso-Kristo.

^f 6:17 No tabahos dan soldado no Romano, ki napanariparin do matokpoh a lalat mana pasek. 1 Tes. 5:8 ^g 6:17 Heb. 4:12 ^h 6:18 Roma 12:12; Pilp. 4:6; Kol. 4:2; 1 Tim. 2:1
ⁱ 6:21 Ara. 20:4; 2 Tim. 4:12